

บทที่ 2

กรอบแนวคิดทางทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 กรอบแนวคิดทางทฤษฎี

2.1.1 แนวคิดต้นทุนการผลิต

เดช กาญจนางกูร (2539) ได้อธิบายว่าต้นทุนการผลิตในทางเศรษฐศาสตร์ คือ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการผลิตสินค้าและบริการที่หน่วยผลิตได้ขายไปในการผลิตสินค้าและบริการทั้งหมด ซึ่งต้นทุนการผลิต ในทางเศรษฐศาสตร์จะประกอบไปด้วยต้นทุนการผลิตในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ต้นทุนทางตรง (Direct Cost) หมายถึง ต้นทุนที่ต้องจ่ายเป็นเงินสดไปในการซื้อหาปัจจัยการผลิตมาจากบุคคลอื่นซึ่งเห็นได้ชัด บางตำราจึงเรียกว่า ต้นทุนแจ้งชัด (explicit cost) หรือ ต้นทุนทางบัญชี (accounting cost) เช่น ค่าจ้างแรงงาน ค่าซ่อมแซมเครื่องจักร ค่าวัตถุดิบ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น ในทางบัญชีนั้น การคำนวณต้นทุนจะมีเพียงต้นทุนประเภทนี้เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ในทางเศรษฐศาสตร์แล้ว การนำต้นทุนทางตรงเหล่านี้มารวมกันแล้ว ยังไม่ถือว่าเป็นต้นทุนการผลิตทั้งหมด ยังจะต้องมีการรวมต้นทุนอีกประเภทหนึ่งเข้าไปด้วยนั่นคือต้นทุนทางอ้อม ต้นทุนทางตรงนี้ยังแบ่งออกไปอีกเป็น 2 ประเภทดังนี้

ก. ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) หมายถึงต้นทุนที่ใช้จ่ายไปในการก่อสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นฐานของการผลิต ซึ่งไม่เปลี่ยนแปลงไปตามจำนวนผลผลิต เช่น ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง เครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิต เป็นต้น

ข. ต้นทุนผันแปร (Variable Cost) หมายถึงต้นทุนที่เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามกระบวนการผลิต ซึ่งจะผันแปรหรือเปลี่ยนแปลงไปตามจำนวนผลผลิต เช่น ค่าจ้าง ค่าวัตถุดิบ ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น และค่าซ่อมแซมเครื่องจักรอุปกรณ์ เป็นต้น

2) ต้นทุนทางอ้อม (Indirect Cost) หมายถึงต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตของตนเอง ซึ่งไม่ได้จ่ายเป็นเงินสดให้แก่บุคคลอื่นแต่อย่างใด เป็นต้นทุนการผลิตแอบแฝงที่มองไม่เห็น บางตำราจึงนิยมเรียกต้นทุนส่วนนี้ว่า ต้นทุนไม่แจ้งชัด (Implicit cost) ตัวอย่างเช่น ค่าแรงงานของตนเอง ถือเป็นต้นทุนทางอ้อมที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งซึ่งในทางการบัญชี

ไม่นิยมคิดเป็นต้นทุนการผลิต หรืออีกตัวอย่างหนึ่งคือ การใช้บ้านที่อยู่อาศัยของตนเองเป็นสถานที่ทำการผลิตสินค้าและบริการ ก็เป็นต้นทุนทางอ้อมที่มองไม่เห็นอีกประเภทหนึ่งเป็นต้น

การคิดต้นทุนการผลิตในทางเศรษฐศาสตร์นั้น เราจะต้องคิดหรือประเมินค่าต้นทุนทางอ้อมเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายด้วย โดยเราจะต้องนำหลักการในเรื่องของ ค่าเสียโอกาส (opportunity cost) มาใช้ในการประเมินต้นทุนการผลิตด้วย กล่าวคือเราจะต้องพิจารณาด้วยว่าถ้าหากปัจจัยการผลิตชนิดนี้ ไม่ได้นำมาใช้ในการผลิตสินค้าหรือบริการของเราแล้ว เราสามารถนำปัจจัยการผลิตชนิดนี้ไปใช้ประโยชน์เพื่อให้ได้ผลตอบแทนสูงสุดเท่าไร เช่น ที่ดินหรือบ้านที่อยู่อาศัย หากเราไม่ได้นำมาใช้เป็นสถานที่ประกอบการผลิตสินค้าของเราแล้ว เราสามารถนำไปให้ใช้คนอื่นเช่า ซึ่งจะได้มาในรูปแบบของค่าเช่าเท่าไร เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป ต้นทุนการผลิตทางเศรษฐศาสตร์ก็คือผลรวมของต้นทุนการผลิตในทางบัญชีซึ่งประกอบด้วยต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร และรวมทั้งต้นทุนค่าเสียโอกาส (opportunity cost) ตลอดจนผลกระทบภายนอก (externalities) ที่ก่อให้เกิดผลเสียหรือเป็นภาระของสังคม (social cost) ที่เกิดจากกระบวนการผลิตของเอกชน รัฐบาลต้องบังคับให้ผู้ผลิตเอกชนลงทุนหรือ ใช้จ่ายในการจัดการ

2.1.2 การวิเคราะห์ทางการเงิน (Financial Analysis)

การวิเคราะห์ทางการเงิน จะเป็นการประเมินค่าของโครงการ โดยจะทำการเปรียบเทียบผลตอบแทนและต้นทุนของโครงการ ซึ่งผลตอบแทนและต้นทุนของโครงการจะเกิดขึ้นในระยะเวลาต่าง ๆ กันตลอดอายุของโครงการ จึงต้องมีการปรับค่าเวลาของโครงการที่ได้มาซึ่งผลตอบแทนที่ได้รับและต้นทุนที่เสียไปให้เป็นค่าปัจจุบันเสียก่อน จึงจะสามารถทำการเปรียบเทียบกันได้ จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ทางการเงินก็เพื่อวิเคราะห์ว่าโครงการที่ทำการศึกษามีความเป็นไปได้ในการลงทุนหรือไม่ กล่าวคือ โครงการให้ผลตอบแทนคุ้มค่ากับเงินลงทุนที่เสียไปหรือไม่

ในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงิน เราจะต้องมีการคาดคะเนกระแสการไหลของเงินสดของโครงการ (Cash Flow) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ถึงการหมุนเวียนของกระแสเงินสดต่าง ๆ ของโครงการ ซึ่งประกอบด้วยกระแสเงินสดรับ กระแสเงินสดจ่าย และกระแสเงินสดสุทธิโดยมีรูปแบบความสัมพันธ์ดังนี้

$$\text{กระแสเงินสดสุทธิ} = \text{กระแสเงินสดรับ} - \text{กระแสเงินสดจ่าย}$$

การจัดทำตารางกระแสเงินสด จะทำให้เราทราบประมาณการกำไรขาดทุนในแต่ละปี ซึ่งโครงการที่ทำการศึกษาในครั้งนี้จะให้ผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่ เราจะอาศัยเกณฑ์ในการตัดสินใจดังนี้

- มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของโครงการ (Net Present Value : NPV)
- อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (Internal Rate of Return : IRR)
- อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit Cost Ratio : B/C Ratio)
- ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period)
- การวิเคราะห์ความไหวตัวของโครงการ (Sensitive Analysis)

1) มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของโครงการ (Net Present Value : NPV)

มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของโครงการ คือ มูลค่าปัจจุบันของกระแสผลตอบแทนสุทธิ หรือกระแสเงินสดของโครงการ ซึ่งคำนวณได้ด้วยการทำส่วนลดกระแสผลตอบแทนสุทธิตลอดอายุของโครงการให้เป็นมูลค่าปัจจุบันหรืออาจคำนวณหา NPV จากความแตกต่างระหว่างมูลค่าปัจจุบันของกระแสผลตอบแทนรวมและมูลค่าปัจจุบันของกระแสต้นทุนรวม ซึ่งสามารถเขียนสูตรการคำนวณได้ ดังนี้

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{B_t}{(1+r)^t} - \sum_{t=0}^n \frac{C_t}{(1+r)^t}$$

โดยกำหนดให้ NPV = มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิตลอดอายุของโครงการ

B_t = มูลค่าผลตอบแทนในปีที่ t

C_t = มูลค่าของต้นทุนในปีที่ t

r = อัตราคิดลด (Discount Rate) หรืออัตราดอกเบี้ย

t = ปีของโครงการ คือปีที่ 0, 1, 2, 3, ..., n โดย n คืออายุของโครงการ

เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจโดยการพิจารณา มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (NPV) มีค่ามากกว่าศูนย์ แสดงว่าการลงทุนในโครงการนั้นได้ผลตอบแทนคุ้มกับการลงทุน

2) อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน (Internal Rate of Return : IRR)

อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน หมายถึงอัตราดอกเบี้ยในการคิดลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนที่จะได้รับในอนาคต เท่ากับมูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุนสุทธิของ

โครงการนั้นพอดี ซึ่งก็คืออัตราผลตอบแทนที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของโครงการ (NPV) มีค่าเท่ากับศูนย์พอดีนั่นเอง

อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุนนี้ ถือเป็นอัตราส่วนร้อยละที่แสดงถึงความสามารถของเงินทุนที่จะก่อให้เกิดรายได้คุ้มกับเงินลงทุนของโครงการนั้นพอดี ในการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน ก็คือการคำนวณหาค่าอัตราคิดลด (Discount Rate: r) ว่ามีค่าเท่าไรจึงจะทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของโครงการ (NPV) มีค่าเท่ากับศูนย์พอดีซึ่งอัตราคิดลดที่ได้ก็คืออัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน โดยสามารถคำนวณได้ดังสูตรต่อไปนี้

$$\sum_{t=0}^n \frac{B_t}{(1 + IRR)^t} - \sum_{t=0}^n \frac{C_t}{(1 + IRR)^t} = 0$$

ดังนั้นอัตราส่วนลดในสูตร คือ IRR

โดยกำหนดให้ IRR = อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน

B_t = มูลค่าของผลตอบแทนในปีที่ t

C_t = มูลค่าของต้นทุนในปีที่ t

t = ปีของโครงการ คือ ปีที่ 0, 1, 2, 3, ..., n โดย n คืออายุของโครงการ

เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจโดยการพิจารณา อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน (IRR) ยอมรับทุกโครงการที่ทำให้ค่า IRR มากกว่าค่าเสียโอกาสของเงินทุน

3) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit Cost Ratio : B/C)

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน คือ อัตราส่วนระหว่างผลรวมมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนกับผลรวมมูลค่าปัจจุบันของค่าใช้จ่ายในการลงทุน รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและบำรุงรักษาของโครงการ สำหรับการคำนวณเพื่อหาอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน เขียนเป็นสูตรในการคำนวณได้ ดังนี้

$$B/C = \frac{\sum_{t=0}^n \frac{B_t}{(1+r)^t}}{\sum_{t=0}^n \frac{C_t}{(1+r)^t}}$$

โดยกำหนดให้ B/C = อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนของโครงการ

B_t = มูลค่าของผลตอบแทนในปีที่ t

C_t = มูลค่าของต้นทุนในปีที่ t

r = อัตราคิดลด (Discount Rate) หรืออัตราดอกเบี้ย

t = ปีของโครงการ คือปีที่ 0, 1, 2, 3, ..., n โดย n คืออายุของโครงการ

เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจโดยการพิจารณา อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนโครงการ (B/C Ratio) ยอมรับโครงการที่ทำให้ค่า B/C Ratio มากกว่า 1 เป็นโครงการที่ดีที่ควรลงทุน

4) ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period)

ระยะเวลาคืนทุน คือ จำนวนปีในการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้มูลค่าการลงทุนสะสม (อย่างน้อยที่สุด) เท่ากับมูลค่าตอบแทนเงินสดสุทธิสะสม หรืออาจกล่าวได้ว่าระยะเวลาคืนทุนของโครงการ คือ จำนวนปีในการดำเนินการซึ่งทำให้ผลกำไรที่ได้รับในแต่ละปีรวมกันแล้วมีค่าเท่ากับเงินลงทุนเริ่มแรก โดยสามารถคำนวณหาระยะเวลาคืนทุน(จำนวนปี)ได้ ดังสูตรต่อไปนี้

$$\text{ระยะเวลาคืนทุน} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายในการลงทุน}}{\text{ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต่อปี}}$$

เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจโดยการพิจารณา ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) จากโครงการที่ได้ผลตอบแทนคืนภายในระยะเวลาอันสั้น เมื่อเทียบกับโครงการที่มีขนาดการลงทุนใกล้เคียงกัน

5) การวิเคราะห์ความไวต่อการเปลี่ยนแปลง (Sensitivity Analysis)

เนื่องจากการวิเคราะห์ผลตอบแทนคำนวณมาจากผลคูณของราคากับปริมาณผลผลิต ดังนั้นเมื่อราคา หรือปริมาณเปลี่ยนแปลงไปก็จะมีผลทำให้รายได้รวมเปลี่ยนแปลง การวิเคราะห์ความไวต่อเหตุเปลี่ยนแปลงเป็นการศึกษาถึงความไวต่อเหตุเปลี่ยนแปลงของรายการต้นทุนและผลตอบแทนของโครงการว่ามีผลกระทบทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ต่อมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (IRR) อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนของโครงการ (B/C Ratio) และระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) เพื่อประกอบการตัดสินใจในการลงทุน ประโยชน์จากการวิเคราะห์ความไวต่อเหตุเปลี่ยนแปลงนั้นทำให้ผู้ประเมินโครงการทราบว่าหากตัวแปรไม่เป็นไปตามที่ประมาณการจะมีผลตอบแทนสุทธิของโครงการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรซึ่งจะช่วยให้การประเมินโครงการมีประสิทธิภาพหรือมีความเที่ยงตรงมากขึ้น

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อโครงการ มีอยู่ 2 กลุ่ม ได้แก่

(1) การเปลี่ยนแปลงปัจจัยด้านต้นทุนของโครงการ

(2) การเปลี่ยนแปลงปัจจัยด้านผลตอบแทนของโครงการ

ในการวิเคราะห์ความไวต่อการเปลี่ยนแปลงของโครงการ ตัวแปรที่สำคัญที่ใช้เพื่อ การวิเคราะห์ความไวของต้นทุนและผลตอบแทน ได้แก่ ความผันแปรของต้นทุนรวม ความผันแปร ของราคา และความผันแปรของปริมาณ การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยดังกล่าวอาจเกิดขึ้นเฉพาะปัจจัย ใดปัจจัยหนึ่ง หรืออาจเกิดขึ้นพร้อม ๆ กันก็ได้ ซึ่งถ้ามีการเปลี่ยนแปลงก็จะส่งผลกระทบต่อ ผลตอบแทนสุทธิของโครงการ

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลิขิตานต์ อูปรีสัจกุล(2543) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุน-ผลตอบแทนทางการเงิน ของธุรกิจผักและผลไม้ทอดกรอบภายใต้สภาวะสุญญากาศ ซึ่งในการศึกษานี้ได้กำหนดอายุของ ธุรกิจเป็นเวลา 10 ปี ต้นทุนของโครงการได้แบ่งออกเป็นค่าลงทุนเริ่มแรก ต้นทุนดำเนินงานและ ค่าใช้จ่ายในการบริหาร และเพื่อจะวิเคราะห์หากำลังการผลิตที่เหมาะสมจึงได้มีการกำหนดขนาด การผลิตออกเป็น 3 รูปแบบ คือ การผลิตแบบที่ 1 มีกำลังการผลิตวันละ 8 ชั่วโมงทำงานตลอดอายุ ของธุรกิจ การผลิตแบบที่ 2 มีกำลังการผลิตวันละ 8 ชั่วโมงทำงานในปีที่ 2 แล้วเพิ่มเป็นวันละ 10 ชั่วโมงทำงานในปีที่ 3 แล้วเพิ่มเป็นวันละ 12 ชั่วโมงในปีที่ 4 และเป็นวันละ 16 ชั่วโมงในปีที่ 5 จนกระทั่งหมดอายุของธุรกิจ และการผลิตแบบที่ 3 มีกำลังการผลิตวันละ 16 ชั่วโมงตลอดอายุ ของธุรกิจ การประมาณการต้นทุนดำเนินการต่อปี ทำการประมาณการที่กำลังการที่กำหนด และ การประมาณผลตอบแทนของธุรกิจจากรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ผักและผลไม้ทอดกรอบภายใต้ สภาวะสุญญากาศโดยเท่ากับ ราคาคูณปริมาณการผลิต จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ในรูปของงบ กระแสเงินสดล่วงหน้าเพื่อคำนวณหามูลค่าปัจจุบันสุทธิของธุรกิจ(NPV) อัตราผลตอบแทน ภายในของธุรกิจ(IRR) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนสุทธิ(B/C ratio) พร้อมทั้งคำนวณหา ระยะเวลาคืนทุนและจุดคุ้มทุนแล้วจึงนำมาวิเคราะห์การไหวตัว ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ถ้าหาก กำหนดระดับอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานที่ 15 เปอร์เซ็นต์แล้ว การผลิตแบบที่ 3 จะให้ผลการวิเคราะห์ ทางการเงินที่ดีที่สุด คือ ให้ค่า IRR(71.16%) ค่าNPV(81,352,053.28) และค่า B/C ratio(1.36) รองลงมาคือการผลิตแบบที่ 2 และแบบที่ 1 ตามลำดับ เช่นเดียวกับการผลิตแบบที่ 3 มีความทนต่อ การเปลี่ยนแปลงทางด้านต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินที่ดีที่สุด ขณะที่การผลิตแบบที่ 2 และ แบบที่ 1 มีความทนต่อการเปลี่ยนแปลงรองลงมาตามลำดับ

วาทศิลป์ ศิริปัญญาวัฒน์ (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การปรับปรุงผลผลิตภาพการผลิตของ อุตสาหกรรมผักและผลไม้บรรจุกระป๋องในจังหวัดเชียงใหม่และลำปาง โดยมีวัตถุประสงค์ใน การศึกษา 3 ประการคือ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลผลิตภาพการผลิต (2) เพื่อศึกษาวิธีการ

หรือแนวทางในการปรับปรุงผลิตภาพการผลิต (3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้นในการปรับปรุงผลิตภาพการผลิต โดยจากการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร โรงงานอุตสาหกรรมฝักและผลไม้บรรจุกระป๋อง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) ผลการศึกษาพบว่า โรงงานขนาดใหญ่ที่มีเงินทุนมากและสามารถใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพมีความได้เปรียบในการผลิตและสามารถขยายตลาดได้กว้างขวางมากกว่าโรงงานขนาดอื่น ผลการศึกษาทางด้านแนวทางในการปรับปรุงผลิตภาพการผลิตชี้ให้เห็นว่า โรงงานขนาดกลางและขนาดใหญ่มักมีการปรับปรุงผลิตภาพการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการปรับปรุงกระบวนการผลิตควบคู่ไปกับการปรับปรุงทางการจัดการ ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการปรับปรุงผลิตภาพการผลิต พบว่ามี 3 ด้านคือปัญหาด้านผู้ประกอบการมักไม่มีความต่อเนื่องในการปรับปรุงผลิตภาพ ปัญหาด้านพนักงานที่มักมีอัตราการเปลี่ยนงานเข้าออกบ่อยครั้งและมักเปลี่ยนแปลงไปตามฤดูกาล และปัญหาด้านความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐที่ค่อนข้างจะจำกัด

กมลยใจ ไชยมหาวัน (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของธุรกิจน้ำผึ้งและผลิตภัณฑ์จากผึ้ง กรณีศึกษาโรงงานแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ข้อมูลค่าใช้จ่ายและรายได้ของบริษัทในปี พ.ศ.2546 ซึ่งค่าใช้จ่ายของบริษัทประกอบไปด้วย ค่าใช้จ่ายในการลงทุนเริ่มแรก ต้นทุนขาย และค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร โดยประมาณการ ต้นทุนขายเพิ่มขึ้นปีละ 10% ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารเพิ่มขึ้นปีละ 5% ส่วนผลตอบแทนของโครงการ ได้มาจากรายได้จากการขายน้ำผึ้งและผลิตภัณฑ์จากผึ้ง และรายได้อื่นๆ โดยประมาณการ ยอดขายเพิ่มขึ้นปีละ 10% และประมาณกระแสเงินสดสุทธิของบริษัทในช่วงระยะเวลา 10 ปีตั้งแต่ พ.ศ. 2546 – 2555 เพื่อทำการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนโดยการคำนวณจากมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทนภายในของธุรกิจ (IRR) อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C) และระยะเวลาคืนทุน (PB) พบว่า ณ อัตราคิดลด 8% พบว่าธุรกิจนี้มีความเหมาะสมต่อการลงทุนเนื่องจากมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) มีค่า 43,946,740.04 บาท อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) เท่ากับ 29% อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C) เท่ากับ 1.02 และระยะเวลาคืนทุนเท่ากับ 2 ปี 2 เดือน ส่วนการวิเคราะห์ความไหวตัวของธุรกิจได้แบ่งออกเป็น 3 กรณี โดยกรณีที่ 1 เมื่อกำหนดผลตอบแทนคงที่ ต้นทุนในการประกอบธุรกิจเพิ่มขึ้นถึง 1.35% ณ อัตราคิดลด 8% กรณีที่ 2 ต้นทุนคงที่ ผลตอบแทนลดลง 1.35% ณ อัตราคิดลด 8% กรณีที่ 3 ผลตอบแทนลดลง 1% ต้นทุนเพิ่มขึ้น 0.35% ณ อัตราคิดลด 8% จากการศึกษาโครงการให้ผลตอบแทนเป็นที่น่าพอใจเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราเงินกู้จากธนาคารพาณิชย์ และธุรกิจมีความไหวตัวต่อการเปลี่ยนแปลงมากดังนั้นธุรกิจจะต้องพยายามรักษายอดขายให้มากขึ้นทุกปีและควบคุมต้นทุนให้ต่ำที่สุด

วิเชียร มุลทองแดง (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของอุตสาหกรรมลำไยอบแห้งโดยใช้น้ำมันเตาเป็นเชื้อเพลิง และระบบควบคุมการทำงานด้วยคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลโครงการได้แก่ ค่าใช้จ่ายลงทุน ประมาณการยอดขายต่อปี ประมาณการต้นทุนการผลิตต่อปี ค่าใช้จ่ายบริหาร ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ซึ่งการประมาณการผลิตต่อปีนั้นประมาณจากกำลังการผลิตของเครื่องอบลำไยคิดเป็น 3,840,000 กิโลกรัมต่อปีและประมาณการยอดขายเท่ากันทุกปี และประมาณการกระแสเงินสดเข้าออกของโครงการ ผลการศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลตอบแทนทางการเงินที่อัตราคิดลดร้อยละ 12 พบว่าอัตราผลตอบแทนการลงทุน (B/C Ratio) มีค่าเท่ากับ 1.195 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) มีค่าเท่ากับ 35,726,604 บาท และอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) มีค่าเท่ากับร้อยละ 54.54 ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าโครงการมีความเป็นไปได้ที่จะลงทุน สำหรับระยะเวลาคืนทุนของโครงการนี้เท่ากับ 3 ปี และเมื่อวิเคราะห์ความไวของโครงการพบว่าเมื่อรายได้ (ยอดขาย) ลดลงร้อยละ 16.28 และต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.45 โครงการนี้จะไม่เหมาะสมกับการลงทุน แสดงให้เห็นว่า โครงการนี้ จะมีความทนต่อปัจจัยที่มีผลกระทบที่อัตราเปลี่ยนแปลงของยอดขายลดลงไม่เกินร้อยละ 16.28 และต้นทุนเพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละ 19.45